

τήριον τῶν ἀτρώτων κόπων του. Αἱ περὶ τούτου ἐπιστολαί, γεγραμμέναι κατὰ τὸν εὐτράπελον τρόπον τοῦ Εὐγενίου, ἀσπείζομένου μάλιστα περὶ τοῦ ἐνδόξου γένους του, τοῦ ὑποίου ἢ ἀπόσπασις ποσῶς δὲν τὸν λυπεῖ, εἶναι ἐπίμετρον τῶν παρὰ τοῦ φιλοτίμου Ἰσριῶς Κατράμη φιλοπονηθεισῶν διασαφήσεων.

Τὸ κατ' ἐμὲ πλέον δὲν διστάζω, ἂν ὁ Εὐγένιος ᾗτο Ζακύνθιος, οὔτε ὑπάρχει ἀνάγκη ἄλλης ἀποδείξεως, πλανηθεὶς δὲ περὶ τούτου ἄλλοτε, ὥστε νὰ τὸν ὀνομάσω Κερκυραῖον, παρηγοροῦμαι, διότι ἡ πλάνη μου ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἀξιόλογον ταύτην διατριβήν.

Π. ΚΑΛΑΙΓΑΣ.

ΘΕΜΙΣ

Η ΕΞΕΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Συντασσομένη ὑπὸ διαφόρων νομομαθῶν,
ἐκδιδομένη δὲ ὑπὸ Λεωνίδα Σγούτα.

Τόμος 6. 1854.

Ὁ Κύριος Λεωνίδας Σγούτας ἐδημοσίευσεν πρό τινος καιροῦ ἐν τῷ περιοδικῷ τούτῳ συγγράμματι δύο δικονομικὰς πραγματείας τοῦ μακαρίτου Χριστοδοῦλου Ρουσσόπουλου, ἀντισταγγαλέως παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ καὶ ὑψηλῆτος ἐν τῷ τοῦ Ὁθωνος Πανεπιστημίῳ. Αἱ πραγματείαι αὗται εἰσὶ τὸ κείμενον τῶν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ πανεπιστημίῳ παραδόσεων τοῦ ἐμβριθοῦς καὶ σεμνοῦ ἐκείνου λειτουργοῦ τῆς Θεμίδος, ὁστις, ἀποθανὼν ἐν αὐτῇ τῇ ἀρχῇ τοῦ σταδίου του, κατέλιπεν ἔντε τῷ δικαστικῷ συλλόγῳ καὶ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ἀνεξάλειπτον τὴν μνήμην τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς παιδείας του, ἀφορῶσι δὲ δύο ἐκ τῶν σπουδαιωτέρων καὶ δυσκολωτέρων τμημάτων τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὸ περὶ ἐνδίκων μέσων (Σελ. 1—82.) καὶ τὸ περὶ ἀποδείξεων (Σελ. 83—382).

Ἡ ἀκριβὴς παράθεσις τῶν Ῥωμαϊκῶν, Βυζαντινῶν, Γαλλικῶν καὶ Γερμανικῶν ὁρισμῶν ἀρ' ὧν ἐρανίσθη ὁ ἡμέτερος νομοθέτης τὰς διατάξεις τῆς Ἑλληνικῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ ἐμβριθὴς συζήτησις τῶν ποικίλων ζητημάτων καὶ πρὸ πάντων ἡ σαφήνεια καὶ ἡ λογικὴ τάξις τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς λύσεως αὐτῶν, καθιστῶσι τὰς μελέτας ταύτας πολῦτιμον ὁδηγὸν τῶν περὶ τὴν δικονομίαν ἀσχολουμένων, ὧν οἱ πλείστοι, στερούμενοι τῶν εἰς ξένας γλώσσας γεγραμμένων δικονομικῶν συγγραμμάτων, εἶχον μόνον βοηθὸν τὸ κείμενον τοῦ νόμου, διότι ὡς γνωστὸν ἡ δημοσίευσις τῆς σοφῆς περὶ δικονομικοῦ δικαίου συγγραφῆς τοῦ Κ. Γ. Φέδερ διεκόπη πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ 1 Τόμου (ὁστις πραγματεύεται περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν πρώτων 20 ἀρθρῶν τῆς πολιτικῆς δικονομίας) καὶ κύριος οἶδε ἂν καὶ πότε θέλει ἐξακολουθήσει.

Εὐχόμεθα δὲ νὰ περατώσῃ ὁ Κ. Σγούτας τὸ ἀποῖον ἀνέλαβεν ἔργον, δημοσιεύων καὶ τὰς λοιπὰς δικονομικὰς πραγματείας τοῦ αἰοδίου Ρουσσόπουλου ἐπ' ἀγαθῇ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν πολλῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπηρετῶν αὐτῆς.

ΚΡΙΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΙ.

ὑπὸ *I. Ν. Σταματίου*
Λευκαδίου.

Ἐπὶ τοῦ Συγγράμματος
τοῦ *Κ. Κ. Σακελαροπούλου.*

Ἐπιγραφόμενου,
Ἐγχειρίδιον Ἑλληνικῆς Παλαιογραφίας.
Μελίτη. 1837. εἰς φυλ.

» Πᾶντ' ἐστὶν ἐξευρεῖν, ἂν μὴ τὸν πόνον
» φεύγῃ τις, ὅς προσέσται τοῖς ζητούμενοις
» Στοβ.

Ἡ σύνταξις Ἐγχειριδίου τῆς Ἑλληνικῆς Παλαιογραφίας εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν εἶναι βέβαια ἀναγκαιοτάτη, διότι οἱ Νεοὶ μας, δυσκολευόμενοι νὰ τὴν σπουδάζωσιν εἰς ξένας γλώσσας, ἀγνοοῦσι τὴν μέθοδον τοῦ ὀρθῶς ἀναγίνωσκειν τὰ αὐτόγραφα μνημεῖα τῶν προγόνων των, ἅτινα καὶ τὴν ἱστορίαν ἀναπτύσσουσι, καὶ τὴν γλῶσσαν πλουτίζουν. Τὴν ἀνάγκην ταύτην πρὸ πολλοῦ ἤδη αἰσθανθεὶς καὶ ὁ ἀξιότιμος Κ. Σακελαρόπουλος, δὲν ὤκνησε νὰ προσφερθῇ εἰς τὴν θεραπείαν τῆς, συντάξας τὸ προκείμενον ἔγχειρίδιον, ὅπερ βεβαίως ἤθελε πληρώσει τὸν σκοπὸν του, ἂν ᾔρουετο ἐξ ὑγιειντέρων πηγῶν. Ὁ ἴδιος ὁμως ἀναγκάζεται νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι συνηρανίσαστο αὐτὸ ἀπὸ τῶν πρὸ Βοιωχίου πτωχῶν Συλλογῶν τοῦ Μοντερχαλονίου (α) καὶ Πλακεντίου, (β) καὶ ὅτι τὴν πολῦτιμον καὶ πάσης ἄλλης νεωτέραν συλλογὴν τοῦ Γερμανοῦ τούτου (γ), δι' ἧς ἠδύνατο νὰ παράξῃ τί τέλειον, δὲν ἔλαβεν εὐκαιρίαν νὰ συμβουλευθῇ καὶ ὡς ἐπρεπε οὐδ' εἰς τὰς ὀλίγας τοῦ Ἐγχειριδίου του Ἐπιγραφάς. Περιωρίσθη ἄρα εἰς ὀλίγους τύπους καὶ κανόνες τῆς παναρχαίας παλαιογραφίας, ἐνῶ σπουδῆς ἀξία εἶναι καὶ ἡ μεταγενεστέρα. Ἡ ἔλλειψις δὲ αὕτη ἴσως ἐδύνατο νὰ παροραθῇ ἂν τὸ πλεῖστον τῆς πραγματείας δὲν ἐστηρίζετο ἐπὶ τῶν νόθων ἐπιγραφῶν τοῦ φουρμόντου, ἐξ ὧν παράγονται καὶ τύποι γραμμάτων, καὶ κανόνες ὀρθογραφίας ἐσφαλμένοι. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπιχειροῦντες νὰ διορθώσωμεν καὶ συμπληρώσωμεν ὅσον ἐνεστι τὸ προκείμενον Σύγγραμμα, ὅπως τὸ ἀναδείξωμεν ὅπως οὐν ὠφέλιμον τοῖς ὁμογενέσι, νομίζομεν ὅτι δὲν θέλομεν λυπήσει

(α) Palaeograph. Graec. Paria. 1708.

(β) Epitome Graecae Palaeograph. Rome 1735.

(γ) Corpus Inscriptionum Graecarum — Berolini — 1822.